

עמ"ת 41660-01-25 - פלוני נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

עמ"ת 41660-01-25

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

העורר: פלוני
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי לנוער
מרכז-לוד מיום 2.1.2025 במ"ת 36437-07-24
שניתנה על-ידי כבוד השופט מ' אבן חן
כ"ב טבת תשפ"ה (22 ינואר 2025)
תאריך הישיבה:
בשם העורר:
בשם המשיבה: עו"ד ליאת יונניאן

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז לוד בשבתו כבית משפט לנוער מיום 2.1.2025 (מ"ת 36437-07-24, השופט מ' אבן חן). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

2. ביום 15.7.2024 הוגש נגד העורר כתב אישום לבית המשפט המחוזי. על-פי הנטען בכתב האישום, המעורבים האחרים פנו לעורר והציגו בפניו כזב תכנית לפיה הם מעוניינים לשדוד את נשקו של המאבטח של ראש עיריית טייבה, בעת שהוא במשמרת בביתו של ראש העיר. עוד צוין בכתב האישום, כי כוונתם האמיתית של אותם המעורבים הייתה להמית את המאבטח. העורר עצמו קשר עמם קשר לשם מימוש וקידום תכנית השוד שהוצגה בפניו. מבלי לפרט יצוין כי המעורבים החליפו את לוחיות הרישוי ברכב בלוחיות מזויפות בנוכחותו של העורר. כמו כן, בעת המפגש בין העורר לבין המעורבים האחרים ראה העורר כי הם מצטיידים באקדח ובמחסנית. בהמשכו של אותו יום, נסעו המעורבים לביתו של ראש עיריית טייבה, ללא העורר. בהגיעם, אחד המעורבים ירה לעברו של המאבטח וכתוצאה מכך, הוא פונה לבית החולים ושם נקבע מותו. בגין מעשים אלו יוחסו לעורר עבירות של המתה בנסיבות של

אחריות מופחתת לפי סעיף 301ב(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) ביחד עם סעיף 34א(א)(1) לחוק, נשיאת נשק ותחמושת בצוותא חדא לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא ביחד עם סעיף 29 לחוק, שוד מזוין בחבורה לפי סעיף 402(ב) לחוק, קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499א(1) לחוק, זיוף סימני זיהוי של רכב בצוותא חדא לפי סעיף 413ט ביחד עם סעיף 29 לחוק, פירוק חלק מרכב בצוותא חדא לפי סעיף 413ד(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק וכן שיבוש מהלכי משפט בצוותא חדא לפי סעיף 244 ביחד עם סעיף 29 לחוק.

3. להשלמת התמונה יצוין כי העורר נעצר ביום 21.4.2023 ומעצרו הוארך מעת לעת. ביום 14.5.2023 הוא שוחרר למעצר בית מלא בפיקוח עד ליום 29.5.2023. במשך שנה לאחר מכן היה העורר משוחרר. רק בהמשך ביום 25.6.2024, לאחר שאותרו המעורבים האחרים, נעצר העורר בשנית ומעצרו הוארך עד להגשתו של כתב האישום.

4. בצדו של כתב האישום, הוגשה גם בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. המדינה טענה כי יש בידיה ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר בכתב האישום. כן נטען כי קמות בעניינו עילות מעצר סטטוטורית לפי סעיף 21א(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בשל כך שמדובר בעבירה שבוצעה באלימות תוך שימוש בנשק חם, עילה של מסוכנות לפי סעיף 21א(1)(ב) לאותו חוק בשל נסיבות כתב האישום ועילה של חשש לשיבוש הליכי משפט לפי סעיף 21א(1)(א) לאותו חוק, בשים לב לכך שהעורר מחק את יישומן ה"וואטסאפ" בעת שהגיעו השוטרים לביתו. בו ביום, לאחר שבא-כוחו של העורר הסכים לקיומו של ניצוץ ראיתי, הורה בית המשפט המחוזי על הארכת מעצרו של העורר עד מתן החלטה אחרת (השופט ע' מיכלס).

5. ביום 27.10.2024 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בבקשת המעצר עד תום ההליכים, ובו הסכים בא-כוחו של העורר לקיומן של ראיות לכאורה. בהמשך לכך, ביקש בא-כוחו של העורר כי תיבחן חלופת מעצר עברו וכי הוא יופנה לתסקיר (השופט אבן חן). בסופו של הדיון, הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן לנוער, בין היתר בהתחשב בכך שהעורר היה קטין בעת ביצוע העבירות המיוחסות לו ונעדר כל עבר פלילי. בנוסף, בית המשפט המחוזי שקל את העובדה שהעורר היה משוחרר במשך שנה מסיום חקירתו הראשונית, כמו גם את העובדה שבתקופה זו, לא עבר עבירות נוספות. כן צוין בהחלטה כי חלקו של העורר במעשים היה פחות משל המעורבים האחרים.

6. ביום 8.12.2024 הוגש תסקיר של שירות המבחן לנוער בעניינו של העורר. בתמצית, עולה מהתסקיר כי שירות המבחן לנוער התרשם שקיים פער בין חומרת העבירות המיוחסות לעורר לבין אופיו, כמתואר על-ידי הוריו וכי תפקודו של העורר לאורך השנים הוא נורמטיבי. עוד נכתב בתסקיר כי קיימת אצל העורר הבנה ראשונית לגבי חומרת המעשים המיוחסים לו, אך נדרש המשך עיבוד והעמקה

בנסיבות מעצרו. בתסקיר צוין כי הוריו של העורר סבורים שיש להעבירו לחלופת מעצר במתכונת של מעצר בית או פיקוח אלקטרוני בבית המשפחה בטייבה או בבתייהם של קרובים אחרים באותה עיר. לאחר שהתרשם מגורמי הסיכון ביחס לעורר ובכלל זה, חומרת העבירות המיוחסות לו, התחברותו עם בוגרים ממנו וסביבתו השלילית, שירות המבחן לנוער המליץ על המשך טיפול במסגרת טיפולית - מוסדית נעולה. עם זאת, הובהר כי מבירור מול רשות חסות הנוער, עלה כי המעון הנעול "נוף הרים" מלא ואין צפי לקליטה בו. על כן, שירות המבחן לנוער לא כלל המלצה לשחרורו של העורר ממעצר מאחורי סורג ובריה.

7. ביום 10.12.2024 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי ובו ביקש בא-כוחו של העורר להפנות אותו לעריכת תסקיר משלים, לצורך בחינת חלופות נוספות להמשך טיפול במסגרת מוסדית נעולה. בו ביום, הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר משלים בעניינו של העורר לצורך בחינת חלופות נוספות, שבהן ייתכן ויהיה מקום פנוי לעורר.

8. בתסקיר המשלים מיום 25.12.2024 צוין כי המפקחת הארצית ברשות חסות הנוער, מסרה כי העורר הוא כבר בגיר וכי התפוסה במעון הנעול מלאה, וכי ישנה רשימת המתנה ארוכה של צעירים ממנו, ועל כן אין צפי לקליטתו של העורר במקום. שירות המבחן לנוער הוסיף והבהיר כי מעון "נוף הרים" הוא חלופת המעצר הנעולה היחידה לחברה הערבית. לבסוף, צוין כי אם בית המשפט המחוזי יסבור כי ניתן לבחון את האפשרות של העברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני, יש לעשות כן במיקום המרוחק מהעיר טייבה.

9. בדיון שהתקיים ביום 1.1.2025 בבית המשפט המחוזי, חזרה באת-כוח המדינה וטענה כי יש להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים כנגדו. באת-כוח המדינה סמכה ידיה על עילות המעצר הנטענות והדגישה שלעורר מיוחסת עבירה שבוצעה באלימות, תוך שימוש בנשק חם. לטענת באת-כוח המדינה, עמדת שירות המבחן לנוער ברורה ולפיה החלופות האפשריות הן מעון נעול או מעצר עד תום ההליכים. מנגד, בא-כוחו של העורר טען כי שירות המבחן לנוער שגה בכך שלא בחן חלופות נוספות לחלופת המעון הנעול, לרבות מעצר בפיקוח אלקטרוני. עוד הטעים בא-כוחו של העורר כי העובדה שהוא היה משוחרר במשך שנה, מלמדת על הפחתת הסיכון בעניינו ומאפשרת לשקול חלופות למעצר מאחורי סורג ובריה.

10. ביום 2.1.2025 בית המשפט המחוזי נעתר לבקשתה של המדינה לעצור את העורר מאחורי סורג ובריה עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בעשותו כן בית המשפט המחוזי ציין את הסיכון הנשקף מהעורר, את החשש לשיבוש הליכי משפט על-ידו ואת עמדתו של שירות המבחן לנוער כי חלופה בקהילה אינה יכולה לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר. עוד צוין כי המציאות שבה קיימת רשימת המתנה ארוכה במעונות הטיפוליים הנעולים היא בלתי מתקבלת על הדעת ואין להשלים עמה. עם

זאת, בית המשפט המחוזי אימץ את עמדת שירות המבחן לנוער אשר שללה חלופה בקהילה.

11. הערר שבפני מכון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר, טוען העורר כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעותו העקרונית ביחס למסוכנותו של העורר בהתחשב במעורבותו המצומצמת באירוע, כך שעבירת ההמתה יוחסה לו שלא מכוח שותפות לתכנון או נוכחות במקום. העורר מוסיף וטוען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהורה על מעצרו של מי שכבר היה משוחרר. כמו כן, לשיטתו של העורר, היה על בית המשפט המחוזי לבחון את האפשרות להעבירו למעצר בפיקוח אלקטרוני. העורר חזר והדגיש את הקושי הטמון באפשרויות המוגבלות להשמה במעון נעול של מי שנזקק לו.

12. הדיון בערר התקיים בפני ביום 22.1.2025. בדיון חזר בא-כוחו של העורר על עיקר טענותיו. כמו כן, הוא הדגיש כי קיימת אפשרות למעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני בריחוק גאוגרפי ניכר ממקום ביצוע העבירות, בעיר אילת, ובפיקוחם של בני משפחה, וכי אפשרות זו לא נבחנה על-ידי שירות המבחן לנוער. הוא הוסיף והטעים את העובדה שמדובר בקטין שהוכשל על-ידי אחרים ולא היה מעורב בליבת האירוע הפלילי שעליו נסב כתב האישום. מנגד, באת-כוח המדינה טענה כי דין הערר להידחות תוך הסתמכות על תסקיר שירות המבחן לנוער.

13. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים אני סבורה שדין הערר להתקבל בחלקו, במובן זה שיש מקום להורות על הגשת תסקיר משלים נוסף שיבחן באופן ספציפי את האפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני בהרחקה גאוגרפית משמעותית ממקום ביצוע העבירות הנטענות. אכן, קשה להפריז בחומרתו של האירוע שעליו נסב כתב האישום. אולם, יש מקום לייחס משקל למעורבותו המוגבלת של העורר בו, לאחר שבעצם הוטעה על-ידי המעורבים האחרים לגבי מהות הדברים. האפשרות של פיקוח אלקטרוני תוך הרחקה גאוגרפית לא נבחנה כלל, ודומה שאפשרות זו לא נשללה לחלוטין בתסקיר המשלים. בשים לב לנסיבות אלה, ותוך ייחוס משקל מרכזי לכך שמדובר במי שהיה קטין בעת ביצוע המעשים, אני מורה על הגשת תסקיר משלים כאמור, לא יאוחר מיום 2.3.2025. התסקיר יוגש לבית המשפט המחוזי וזה יחליט כחכמתו. אינני נוקטת עמדה לגוף הדברים.

14. סוף דבר: הערר מתקבל בחלקו כמפורט בפסקה 13 לעיל.

ניתנה היום, כ"ח טבת תשפ"ה (28 ינואר 2025).

דפנה ברק-ארז
שופטת